

Europaudvalget

FOLKETINGET



OFFENTLIGT REFERAT

AF 3. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Torsdag den 20. oktober 2011

Tidspunkt: Kl. 10.00

Sted: Vær. 2-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V) formand, Trine Bramsen (S), Sofie Carsten Nielsen (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Per Clausen (EL), Erling Bonnesen (V), Lykke Friis (V), Jakob Ellemann-Jensen (V), Sophie Løhde (V), Pia Adelsteen (DF), Merete Riisager (LA), Lene Espersen (KF)

Desuden deltog: Statsminister Helle Thorning-Schmidt og økonomi- og indenrigsminister Margrethe Vestager

L Punkt 1. Ekstraordinært rådsmøde (økonomi og finans) den 22. oktober 2011 samt ekstraordinært rådsmøde (almindelige anliggender) den 22. oktober 2011

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 23. oktober 2011

Politisk drøftelse

KOM (2011) 0669

Ekstraordinært økofin 22/10-11 – bilag 1 (samlenotat side 1)

Dette punkt blev behandlet for lukkede døre.

Punkt 2. Forelæggelse af Det Europæiske Råd den 23. oktober 2011.

Det Europæiske Råd 23/10-11 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden af 7/9-11)

Det Europæiske Råd 23/10-11 – bilag 2 (brev og nonpaper om vækst og konkurrenceevne af 7/10-11)

Det Europæiske Råd 23/10-11 – bilag 3 (udkast til konklusioner) (fortroligt)

Det Europæiske Råd 23/10-11 – bilag 4 (udkast til konklusioner vedr. eksterne relationer) (fortroligt)

Det Europæiske Råd 23/10-11 – bilag 5 (brev fra kommissionsformand Barroso forud for DER 23/10-11 om Kommissionens "Roadmap to Stability and Growth")

Det Europæiske Råd 23/10-11 – bilag 6 (formandens hyrde-brev til mødet i DER 23/10-11)

Det Europæiske Råd 23/10-11 – bilag 7 (udkast til konklusioner til mødet i DER 23/10-11) (fortroligt)

Formanden bød statsministeren velkommen og så frem til rigtigt mange drøftelser med statsministeren om vigtige europæiske emner.

Statsministeren: Tak til formanden for velkomsten. Jeg ser også frem til at arbejde sammen med det nye Europaudvalg. Jeg ser frem til samarbejdet. Vi skal være stolte af den model, vi har i Danmark, hvor vi har en tæt dialog og en koordination med vores Europaudvalg. Vi har en tæt dialog mellem regeringen og Folketinget. Det er en stærk tradition, som vi i regeringen og jeg vil prioritere og sætter stor pris på.

På søndag er der, som Europaudvalget er klar over, møde i Det Europæiske Råd i Bruxelles efterfulgt af et eurotopmøde. Der er ikke nogen tvivl om, at det altoverskyggende tema vil være håndtering af gældskrisen i Europa. Det fik jeg også bekræftet på mit møde med Det Europæiske Råds formand, van Rompuy, i sidste uge. Der er heller ikke nogen tvivl om, at de møder, der foregår inden – både fredag og lørdag – i eurogruppen og blandt Økofinministrene, vil tage disse temaer op. Der vil selvfølgelig også være et møde i det generelle råd på lørdag.

Udover gældskrisen skal vi også på Det Europæiske Råd drøfte, hvordan vi får sat gang i væksten. Det handler ikke kun om konsolidering, men også om hvordan vi får sat gang i væksten i Europa. Bl.a. ved at vi hurtigt vedtager initiativer til udbygning af det indre marked. Det Europæiske Råd skal også forberede EU's position til G20-topmødet, som finder sted i Cannes den 3.-4. november, og til COP17 i Durban i november-december.

Jeg vil gerne gennemgå de emner, vi skal drøfte, i kronologisk rækkefølge – altså i den rækkefølge hvori vi skal diskutere dem på Det Europæiske Råd.

Under den første arbejds-session vil der være en bred drøftelse af, hvordan vi parallelt med indsatsen for at konsolidere de offentlige finanser kan få bedre gang i væksten og beskæftigelsen. Der er ingen tvivl om, at konsolideringsdagsordenen

3. Europaudvalgsmøde 20/10-11

er nødvendig, og at den i sig selv er en forudsætning for, at vi kan få en holdbar vækst. Men der er heller ikke nogen tvivl om, at den må suppleres med en målrettet vækst dagsorden, hvis vi skal have Europa sikkert og trygt ud af krisen og sikre, at vi på den anden side af krisen både har sunde finanser og høj vækst og høj beskæftigelse.

Et af de vigtigste områder, hvor EU kan bidrage til at få sat gang i væksten, er via det indre marked. Derfor vil Det Europæiske Råd bl.a. drøfte forslagene til udbygning af det indre marked. Det gælder det digitale indre marked, reduktion af administrative byrder, energi, innovation og den eksterne handelspolitik.

Regeringen kan selvfølgelig helhjertet støtte, at denne drøftelse finder sted i Det Europæiske Råd. Jeg synes, det sender et klart signal om, at der skal ske en hurtig vedtagelse af netop de 12 forslag under indre markeds akten. I den forbindelse skal der ske en prioritering, så de forslag, som har den største effekt på job og vækstskabelse, skal fremrykkes. Der tales decideret om en "fast track". Regeringen ser også gerne en hurtig gennemførelse af det digitale indre marked, så mulighederne for grænseoverskridende transaktioner på nettet styrkes.

Udover det er det vigtigt, at vi på EU-niveau sikrer, at administrative byrder for virksomhederne mindskes, så vi når en målsætning om en reduktion på 25 pct. i 2021.

Andre områder er energi og forskning. Det er andre områder, som kan bidrage til vækst i EU. Her er der også fokus på, at energieffektivitet kan gøre EU mere grønt.

Vi vil bruge det kommende danske formandskab til at sikre yderligere fokus på netop vækst og grøn omstilling. Også via udbygning af det indre marked. Der er ingen modsætning mellem de to dagsordener. Derfor er det også positivt, at vi på det kommende møde i Det Europæiske Råd får lagt nogle spor ud, som kan hjælpe os med at opnå nogle konkrete resultater, når vi overtager formandskabet.

Om formiddagen vil vi også skulle forberede EU's holdning til G20-topmødet i Cannes den 3.-4. november. Det er klart, at der globalt er meget store forventninger til, at EU på søndag vil være i stand til at træffe nogle beslutninger om, hvordan gældskrisen skal håndteres. Drøftelserne på G20-topmødet vil så tage nogle af disse diskussioner videre. Udover den globale økonomiske situation skal G20 også omhandle rammen for stærk og bæredygtig vækst, den finansielle regulering og global handel. Jeg forventer, at vi på søndag vil bekræfte den fælles EU-holdning, som er forberedt af Økofin den 4. oktober, uden at gå ind i detaljerede drøftelser af den sag.

Udover det skal vi om formiddagen forberede EU's holdning til klimakonferencen, COP17, der finder sted i Durban den 28. november til den 9. december. Jeg forventer, at vi på Det Europæiske Råd kan bekræfte den fælles EU-position, som Økofin og miljøministrene forberedte på deres rådsmøder henholdsvis den 4. og den 10. oktober. Klimapolitikken er en overordentlig vigtig prioritering for regeringen. Danmark og EU skal være parat til at gå forrest i den globale omstilling til grøn økonomi. Vi vil selvfølgelig bl.a. gennem vores formandskab arbejde for, at klimaet prioriteres højt i EU.

3. Europaudvalgs møde 20/10-11

Under frokosten skal vi så diskutere det emne, der optager alle lande mere end noget andet lige i øjeblikket, nemlig den europæiske gældskrise og et styrket samarbejde mellem eurolande. Den drøftelse vil både finde sted på selve Det Europæiske Råd og efterfølgende blandt eurolandenes stats- og regeringschefer.

Som jeg ser det, er det naturligt nok, at eurolandene ønsker at drøfte forhold f.eks. vedrørende Grækenland og eurolandenes egen lånefacilitet, EFSF. Det synes jeg er naturligt, eftersom lånene til Grækenland og EFSF kun finansieres af eurolandene. Men det er også vigtigt at få sagt, at vi fra dansk side bør lægge stor vægt på, at de emner, som vedrører de 27 EU-lande, også skal drøftes blandt de 27 EU-lande. Det er et synspunkt, som vi deler med de øvrige lande, som står uden for euroen, og egentlig også med mange eurolande. Alle ved, at krisen påvirker os alle sammen. Vi vinder intet ved en unødigt opsplitning af EU-samarbejdet. Jeg kan sige, at det også er en problemstilling, som DER-formanden, Van Rompuy, og kommissionsformand Barroso er opmærksom på. Det bekræftede de begge to under mit besøg i Bruxelles i sidste uge.

Det er meget vanskeligt på nuværende tidspunkt at sige noget meget konkret om drøftelsen af eurokrisen i Det Europæiske Råd. Tyskland og Frankrig annoncerede tidligere på måneden, at de ville komme med et samlet udspil, men det foreligger faktisk ikke på nuværende tidspunkt. Det, vi især venter på nu, er, at Van Rompuy fremlægger sit udspil til håndtering af krisen. Det vil formentlig først ske umiddelbart før mødet eller muligvis i forbindelse med drøftelsen i Økofin fredag og lørdag.

Jeg forventer, at vi på Det Europæiske Råds møde bekræfter vigtigheden af, at vi bruger de nye instrumenter, vi har fået stillet til rådighed for at styrke den økonomiske koordinering. Det gælder især reformen af det økonomiske samarbejde. Det indebærer bl.a. styrkelse af de finanspolitiske spilleregler i vækst- og stabilitetspagten. Det er meget positivt, at der nu er opnået enighed med Europa-Parlamentet om reformens lovforslag – det vi kalder six-pack.

Det vil også være en høj prioritet under det danske formandskab at sikre, at vi får en effektiv og ambitiøs gennemførelse inden for rammerne af det europæiske semester. Det er jo det danske formandskab, der skal køre en første hel rund af det europæiske semester. Det vil være en af vores vigtige opgaver.

På baggrund af udspillet fra Van Rompuy vil det også være min forventning, at der både i Det Europæiske Råd og efterfølgende blandt eurolandene vil være en drøftelse af en række institutionelle og substantielle spørgsmål.

Først det institutionelle. Her har kansler Merkel og præsident Sarkozy foreslået faste eurotopmøder ledet af Van Rompuy og en vis institutionalisering af eurogruppemøderne. Det er det, som lidt misvisende har været kaldt for en "euroregering". Jeg tror, det er en af de klassiske fejl, at man oversætter "governance" til regering. Det er faktisk ikke korrekt. Jeg vil godt understrege, at der ikke er tale om en regering, som vi kender det fra Danmark, men primært om, at eurolandenes stats- og regeringschefer aftaler at mødes mindst to gange om året med Van Rompuy for bordenden. Det er det institutionelle.

3. Europaudvalgsmøde 20/10-11

Substansdrøftelsen af de nye tiltage forventes primært at finde sted blandt eurolandene på deres topmøde efter Det Europæiske Råd. Det gælder, som jeg også sagde før, primært håndteringen af Grækenland og en mere effektiv anvendelse af midlerne i eurolandenes egen lånefacilitet. Oven i det kommer så en øget overvågning af sanktioneringen af eurolandenes egne økonomiske politikker. Fra tysk side har det været fremført, at det eventuelt kunne indebære en ny diskussion om traktatændringer.

Andre initiativer, der har været nævnt, er en stresstest af europæiske banker og en rekapitalisering af europæiske banker. Det er klart, at de to sidstnævnte ting er rigtig gode eksempler på spørgsmål, som vedrører alle 27 lande. Derfor vil de to spørgsmål skulle diskuteres af netop alle 27 lande og ikke i eurogruppen. Det er vigtigt, når vi snakker om rekapitalisering af banker, at det først og fremmest er et ansvar for det private marked. Kun hvis det ikke er muligt, kan det overvejes, at medlemslandene skal bidrage med offentlig finansiering. Det bliver selvfølgelig drøftet i eurosammenhæng i eurolandene, om det er lånefaciliteten, der skal bidrage til det, hvis et land er i en situation, hvor ingen af de to første muligheder kan løse rekapitaliseringsopgaven.

Jeg vil godt opsummere, hvad der er regeringens overordnede tilgang:

For det første finder regeringen det afgørende, at topmødet sender et klart signal til markederne og de europæiske befolkninger om, at EU vil sikre økonomisk stabilisering og genopretning. I den forbindelse er det helt centralt, at der ikke alene fokuseres på nye initiativer, men også på at få håndhævet og gennemført de eksisterende regler. Vi skal fokusere på at løse de udfordringer og problemer, Europa står over for, og ikke på at komme ind i lange debatter om nye institutioner og mulige traktatændringer, som ikke – mener jeg – vil bidrage til at genoprette tilliden til den økonomiske politik her og nu. Det er det, vi har behov for.

Samtidig er det vores holdning, at vi skal sikre, at alle spørgsmål, der vedrører de 27 lande, også diskuteres af de 27 lande og besluttet af de 27 lande.

Det Europæiske Råd skal selvfølgelig også diskutere andre ting. Vi skal også diskutere en række udenrigspolitiske spørgsmål. Jeg forventer i den forbindelse, at Det Europæiske Råd vil sende nogle klare signaler til vores sydlige naboer.

Udviklingen i Syrien er fortsat helt uacceptabel. Regeringen fordømmer på det skarpeste regimets vold mod demonstranterne. Vi må fastholde, at præsident Assad i forhold til det syriske folk har mistet al legitimitet. Jeg forventer, at vi på mødet vil forholde os til den aktuelle udvikling, herunder oppositionens bestræbelser på at skabe en samlet platform. Det nydannede syriske nationalråd – Syrian National Council – er et positivt skridt fremad. Det internationale samfund må hjælpe, hvor vi kan. EU styrker løbende sit sanktionsregime over for Syrien, og vi arbejder selvfølgelig også på at inddrage de nationale aktører, som spiller en meget vigtig rolle i forhold til regimet. I denne weekend var der møde i den arabiske liga. Der er ingen tvivl om, at det bidrager positivt til at fastholde presset på Syrien. Jeg håber også, at FN's Sikkerhedsråd snarest kan vedtage en resolution om Syrien.

3. Europaudvalgs møde 20/10-11

Med hensyn til Egypten forventer jeg, at EU vil udtrykke sin bekymring over de voldelige sammenstød, der har været den 9. oktober i Cairo mellem koptiske kristne demonstranter og militæret. Beskyttelsen af religionsfrihed er og bliver noget essentielt i et demokratisk samfund. Der er ingen tvivl om, at det er noget, vi fra dansk side lægger stor vægt på.

Derudover forventes det, at EU kan slå fast, at overgangsmyndighederne står over for en afgørende opgave med de første demokratiske valg. Fra dansk side ser vi gerne, at der bliver adgang for internationale observatører ved valget, der indledes den 28. november.

Jeg forventer også, at vi vil hilse valget i Tunesien velkommen. Afholdelsen af det første frie valg den 23. oktober – samme dag som Det Europæiske Råds møde – er selvfølgelig en meget speciel begivenhed.

I Libyen rykker afslutningen af den væbnede konflikt nærmere. Der er betydelige udfordringer for det libyske overgangsråd i at få skabt en politisk proces, der omfatter alle befolkningsgrupper. Derfor er det vigtigt, at Det Europæiske Råd fortsat signalerer, at EU er parat til at støtte libyerne i den omstilling, de er i gang med.

Jeg tror også, vi i Det Europæiske Råd kommer til at sende et signal vedrørende situationen i Iran. Der er stor bekymring over den forværrede menneskerettighedssituation i Iran og den manglende udvikling i forhandlingerne vedrørende atomsagen. Jeg er glad for, at EU netop har udvidet listen over personer, der rammes af målrettede sanktioner på grund af menneskeretsovertrædelser i Iran. Listen indeholder nu 61 personer. Vedrørende atomsagen ser vi frem til, at det internationale atomagentur afleverer sin rapport i november. Det er vigtigt, at EU fortsætter med at holde menneskerettighedssituationen og atomsagen højt på dagsordenen for at fastholde presset på det iranske regime. Det kommer formentlig også med i konklusionerne.

Per Clausen spurgte, om statsministeren ikke mente, det var et stort problem, at man i realiteten ikke havde nogen strategi for løsningen på det store problem, EU-landene har med arbejdsløshed og især den store ungdomsarbejdsløshed. Det løses ikke ved at effektivisere det indre marked eller ved at gennemføre massive nedskæringer. Derfor spurgte han, om den danske regering har tænkt sig at tage et initiativ på dette område, muligvis i samarbejde med andre fornuftige politiske kræfter i EU.

I relation til den finansielle sundhed vil man endnu engang gennemføre stress-tests af de europæiske banker, og når man finder ud af, at de mangler penge, skal man skaffe penge, og hvis de private ikke vil, må statskasserne træde til. Derfor spurgte han, om statsministeren mener, at det er en effektiv løsning, at lande med store statsfinansielle problemer skal give ekstra støtte til bankerne. Mener statsministeren ikke, det er et helt forkert signal at sende, at bankerne, som har mistet penge på grund af deres egne tvivlsomme økonomiske spekulationer, og som derfor er kommet i vanskeligheder, skal reddes af det offentlige, uden at der stilles nogen krav?

3. Europaudvalgsmøde 20/10-11

I relation til det, nogle kalder en euroregering, men som Per Clausen efter mødet med økonomiministeren ville kalde en eurostyrelse, er der tale om en snævrere styring internt i eurolandene, når det drejer sig om, hvilken økonomisk politik der skal føres. Danmark har sendt det signal, at hvis der kommer en sådan styrelse, vil vi gerne være en del af den. Per Clausen spurgte, om det ikke får den konsekvens, at Danmark også kommer til at indordne sig under den snævrere styring, og at det får betydning for den økonomiske politik og den arbejdsmarkedspolitik, vi kan føre i Danmark. Altså at man kommer til at betale den fulde pris for at være med. Betyder det ikke også, at vi kommer til at stille midler til rådighed i forhold til den garanti, som eurolandene stiller?

Formanden mente, regeringen ville være positiv over for bud på, hvad man skulle kalde det, nogle har kaldt en euroregering, f.eks. eurostyrelsen eller euroledelsen.

Lykke Friis indledte med at sige, at hun sjældent havde oplevet et topmøde, hvor stats- og regeringscheferne havde udtalt sig så dramatisk om situationen. Det drejer sig om at redde Europa igennem den kommende weekend. Hun mente, diskussionen viste, at Danmark marginaliseres. I Van Rompuys hyrdebrev kan man læse, at stats- og regeringscheferne fra det samlede EU vil blive orienteret om, hvad man forventer at eurolandenes stats- og regeringschefer bliver enige om efterfølgende. Hun spurgte, hvad statsministerens holdning er til denne stigende marginalisering af Danmark. Vil statsministeren gå efter en frivillig aftale med eurogruppen? Hun ville også gerne vide, hvad regeringens holdning er til, at man i Tyskland ønsker mere "juridisk jern" i den europæiske politik – altså en traktatændring.

Pia Adelsteen syntes egentlig, euroregering var et dejligt ord, men hun gik med til at nedtone det lidt og kalde det en eurostyrelse eller en euroledelse. Regeringen vil meget gerne være med i denne ledelse, fordi det, den beslutter, påvirker Danmark. I hendes øjne strider det gevaldigt mod den afstemning, der har været i Danmark om euroen. Det gjorde i øvrigt allerede europluspagten. Man går med på nogle præmisser, som Pia Adelsteen var helt sikker på at den danske befolkning ikke ønskede, nemlig at man underlægger sig det overordnede pres, der vil være på finanspolitikken. Hun spurgte, om regeringen vil gå med til de betingelser, der bliver opstillet – på trods af at vi har et forbehold over for den fælles mønt. Et af elementerne i den six-pack, som statsministeren nævnte, er, at man skal spare, at landene ikke må øge deres offentlige udgifter mere, end hvad der svarer til ½ pct. af BNP i løbet af et år. Strider det ikke imod den politik, som socialdemokraterne sagde, de ville føre, fordi det førte til vækst?

Lene Espersen henviste til det, statsministeren sagde om, at man var i færd med en meget vanskelig øvelse, fordi man ønsker en konsolidering af økonomien, men samtidig vil man sætte gang i væksten i Europa, uden at man øger gælden, men bare skaber en masse nye arbejdspladser. Det var hun enig med statsministeren i, idet der er tale om en fortsættelse af den linje, den hidtidige regering fulgte ved at styrke det indre marked og reducere de administrative byrder ned 25 pct. Hun tilføjede, at de 25 pct. gerne skulle være et nettotal, for det nytter ikke

3. Europaudvalgsmøde 20/10-11

noget, at man reducerer de administrative byder med 25 pct., men samtidig indfører nye administrative bestemmelser, som øger byrderne med 50 pct.

Hun anbefalede, at man lagde vægten på at styrke de små og mellemstore virksomheder ved at give dem bedre vilkår, eventuelt i form af et regelstop for de små virksomheder.

Hun støttede fuldt ud statsministerens tilslutning til digitalisering af det indre marked.

I relation til det, statsministeren sagde om bankerne, anbefalede Lene Espersen, at statsministeren meget klart giver udtryk for, at EU's statsstøtteregler skal overholdes.

Lene Espersen var meget glad for de bemærkninger, der faldt på det udenrigspolitiske område vedrørende Egypten, idet hun også var bekymret for de overgreb, der er sket på kopterne. Hun mente, det hang sammen med, at der var et ledelses- og sikkerhedsvakuum. Hun anbefalede, at man fulgte udviklingen tæt.

Merete Riisager forstod, at statsministeren gerne ville nedtone betydningen af den nye euroledelse, men der er i hvert fald tale om en stærkere overstatslig økonomisk styring, selv om vi ikke fuldstændigt ved, hvad der ligger i det. Hun spurgte, hvordan det vil påvirke Danmarks muligheder for at føre vor egen økonomiske politik.

Hun mente, vi skulle have en lidt spørgende tilgang til sagen i stedet for at anse en euroledelse for den eneste måde at håndtere krisen på.

I forlængelse af det, Per Clausen sagde om euroforbeholdet, spurgte Merete Riisager, hvor langt statsministeren mente, forbeholdet kan strækkes.

Statsministeren var ikke enig med Per Clausen i, at man ikke adresserer arbejdsløsheden, og at der ingen løsninger er i forhold til at skabe vækst i Europa. Hun syntes, der var fokus både på konsolidering af vore økonomier og på væksten. I den forbindelse pegede hun på, at der også stod noget om grøn vækst i konklusionerne, og at Barroso i sin "roadmap" taler om fokus på arbejdsløsheden, herunder ungdomsledigheden. Statsministeren var ikke i tvivl om, at nogle af de initiativer, vi rent faktisk agter at sætte i værk angående det indre marked, vil skabe vækst i de enkelte lande. Hun mente, man godt kunne sætte mere fokus på vækst i de enkelte lande, men der er ikke noget i EU, der hindrer de enkelte lande i at sætte mere fokus på vækst.

Vi ved ikke, hvordan rekapitaliseringen af bankerne kommer til at fungere, men statsministeren opfattede det primært som det private markeds opgave. Dernæst er det op til de enkelte medlemsstater. Hvis det heller ikke virker, er det op til den europæiske lånefacilitet. På den måde er Danmark ikke indblandet i sagen. Vi er heller ikke på nogen måde blevet anmodet om at bidrage til lånefaciliteten.

Der er ikke nogen tvivl om, at de planer om en "euro-governance", som flere har været inde på, er et nyt skridt for eurolandene for at holde mere styr på sig selv og at lægge ledelsen ind i nogle mere institutionelle rammer. Det vil man gøre ved at bede Van Rompuy om at lede disse møder. Statsministeren forventede ikke, at vi ville blive inviteret til at være en del af euroledelsen. Hvis vi gjorde, ville vi for-

3. Europaudvalgs møde 20/10-11

mentlig sige ja – selvfølgelig i respekt af euroforbeholdet. Det var også det, der var udgangspunktet, da vi gik med i europluspagten. Euroforbeholdet indebærer nogle meget klare udepositioner for Danmark. Det indebærer, at vi ikke deltager i den fælles valuta, den internationale centralbank og den fælles pengepolitik. Vi kommer ikke i nærheden af at skulle ud og diskutere med de andre eurolande, hvad der skal tages af beslutninger. Man kan sige, at ikke engang vort medlemskab af europluspagten betyder, at vi kommer i nærheden af denne ledelse. Det er sådan, det er, for enten er man inde, eller også er man ude.

Som Lykke Friis siger, er vi meget optaget af, om Europa kommer godt igennem denne weekend og får skabt nogle fornuftige løsninger for Grækenland. Danmark er ikke en ø. Vi er også påvirket af de beslutninger, som eurolandene træffer.

Statsministeren var enig i Lykke Friis analyse af, at dengang vi besluttede at deltage i eurolussamarbejdet, var det for at undgå marginalisering, men det var ikke tilstrækkeligt. Der er en risiko for, at vi er udenfor visse drøftelser. Derfor er det også magtpåliggende for regeringen at påpege, at de spørgsmål, som vedrører EU27, skal besluttes af alle 27 medlemslande. Det bliver en af de ting, vi kommer til at sige igen og igen, at det er vigtigt for os. Danmark har valgt at stå udenfor, det har den danske befolkning valgt, og det er der selvfølgelig nogle konsekvenser af. Men vi skal insistere på, at vi er en del af de beslutninger, der skal træffes af de 27 EU-lande.

I relation til diskussionen om nye traktater mener regeringen, vi selvfølgelig skal være med, hvis der bliver tale om traktatændringer, men statsministeren pointerede, at det er vigtigt, at vi fokuserer på at løse de problemer, vi står overfor, frem for at diskutere nogle emner, som ikke her og nu kan løse problemerne.

Statsministeren sagde til Pia Adelsteen, at det må være betryggende for Dansk Folkeparti, at vi ikke får mulighed for at deltage i euroledelsen. Det er lidt ærgerligt for dansk indflydelse, men sådan er det jo.

Den nye regering agter at leve op til det, der ligger i six-packen, og til de henstillinger, vi får. Regeringen agter at iværksætte en vækstpakke, som bedre sætter os i stand til at leve op til disse henstillinger. Hun mente ikke, der var nogen modsætning mellem det, der ligger i six-packen, og det, vi gerne vil.

Statsministeren gentog, at vi ikke er med i lokalet, hvor man diskuterer den europæiske lånefacilitet, og vi er heller ikke blevet bedt om at bidrage til den. Vi har ingen indflydelse på den.

Statsministeren var fuldstændig enig med Lene Espersen i, at der er tale om en vanskelig øvelse, når vi både skal konsolidere og skabe økonomisk vækst. Det er mange med rette optaget af.

Vi vil gerne gøre noget for de små og mellemstore virksomheder. Statsministeren mente ikke, man ville diskutere et regelstop, som sikkert kunne være fornuftigt, men man vil diskutere finansieringsmuligheder.

Statsministeren var meget glad for, et Lene Espersen mindede om, at hvis der bliver tale om statslig indblanding, skal statsstøttere reglerne overholdes.

3. Europaudvalgs møde 20/10-11

Det er helt rigtigt, at vi har fokuseret på de overgreb, der sker på de kristne koptere i Egypten. Hun delte Lene Espersens analyse af, at der er tale om et ledelsesvakuum. Vi følger situationen nøje. Statsministeren tilføjede, at det er på dansk foranledning, der er kommet et afsnit om kopterne med i konklusionerne.

I anledning af Merete Riisagers opfordring til, at vi stiller os spørgende, sagde statsministeren, at det har været utroligt vigtigt for os at prøve at få gode ideer, og at vi hører til blandt dem, som ønsker en klar løsning for Europa nu. Europa er regulært i en krise, og hvis vi ikke får løst problemerne her og nu af et samlet EU, så mister vi måske muligheden for at få vist, at Europa er i stand til at tage beslutninger. Derfor er det vigtigt, at Danmark går forrest i kampen for fællesskabsmetoden, kampen for at holde sammen blandt alle 27 lande. Vi må have en vis forståelse for, at eurolandene gør noget alene, men vi skal kæmpe for, at fællesskabsmetoden bliver bibeholdt selv i en vanskelig tid som denne.

Per Clausen syntes, statsministeren havde gjort det helt klart, at den snak, der har været om, at Danmark ville forsøge at få en eller anden slags frivillig tilknytning til den kommende euroledelse, har man opgivet. Måske fordi man har fået at vide, at det har vi ingen muligheder for, måske fordi det vil blive for dyrt. Han spurgte, om statsministeren kunne forestille sig, at de beslutninger, der træffes om den økonomiske politik i europluspagten, kommer til at afvige fra dem, der kommer til at blive truffet i eurostyrelsen. Altså om forholdet ikke er, at når Danmark er med i europluspagten, har man bundet sig fuldstændig til at følge de beslutninger, der bliver truffet i den såkaldte euroledelse.

Det kan godt være, statsministeren læser de beslutninger, der træffes i EU om den økonomiske politik, sådan, at de ikke forhindrer, at man i de enkelte lande gør noget for at øge beskæftigelsen, men er det ikke rigtigt, at når man har truffet nogle meget klare beslutninger om, at der skal ske økonomiske nedskæringer på de offentlige finanser, så fører det til, at man fyrer offentligt ansatte og reducerer efterspørgslen i samfundet, og det fører umiddelbart til en større arbejdsløshed. Han spurgte, om det ikke ville være godt, at man lod sig inspirere af det, det står om klimapolitik og energipolitik i regeringsgrundlaget i Danmark og sagde, at det afgørende er at få sat gang i investeringerne i vedvarende energi og energibesparelser. Hvis man kan finde penge til at støtte bankerne, burde man også kunne finde nogle penge i statskasserne til at investere i noget fornuftigt.

Merete Riisager hørte en stor modsætning i den måde, den kommende euroledelse bliver fremstillet på. På den ene side bliver den ikke tillagt nogen stor betydning, og det bliver understreget, at det ikke er en regering, som kan træffe afgørende beslutninger. På den anden side beskriver statsministeren det som enormt ærgerligt, at vi ikke er med. Merete Riisager mente, at Danmark står i en fastlåst situation, hvor vi ingen mulighed har for at påvirke det, der kommer til at ske. Derfor spurgte hun, hvordan regeringen vil sikre, at den kommende euroledelse ikke tvinger beslutninger ned over hovedet på Danmark.

Statsministeren siger, det er vigtigt at finde en klar løsning på de udfordringer, vi står over for i EU. Det kan Liberal Alliance kun være enig i. Men Merete Riisager blev lidt skeptisk, når man tilføjede, at der kun var én løsning.

3. Europaudvalgsmøde 20/10-11

Hun var bekymret over en skat på finansielle transaktioner og rejste det spørgsmål, om øgede skatter fremmer konkurrenceevnen.

Der lægges op til offentlige investeringer på vækstområder, som skal prioriteres, men hvordan skal sådanne områder udvælges?

Pia Adelsteen ville gerne have bekræftet eller afkræftet, om denne euroledelse er noget, man vil prøve at komme med i på frivillig basis. Som Merete Riisager siger, nedtoner man den ved at sige, at det ikke er en regering, og at den stort set ikke har nogen beføjelser. Men samtidig vil vi gøre utroligt meget for at komme med i selskabet. I Folketinget er der mange, der gerne vil have euroen, men ude i befolkningen er der mange, der ikke vil have den. Pia Adelsteen tilføjede, at hun ikke havde samme holdning som Lykke Friis, som var bange for, at Danmark blev marginaliseret.

Statsministeren pointerede i svaret til Per Clausen, at hun ikke havde sagt, at vi vil undlade at få indflydelse, hvis vi får mulighed for det. Hun mente snarere problemet er, at vi ikke får mulighed for det. At vi er med i europluspagten giver ikke en privilegeret status i forhold til at få indflydelse. Mange siger, at vi skal holde os langt væk fra det, man kalder en euroregering. Statsministeren troede, forholdet er det, at vi slet ikke bliver inviteret. Det vil man se allerede på søndag, for når mødet er slut i Det Europæiske Råd, er der et andet møde, hvor de 17 eurolande holder møder, og der bliver hverken Danmark eller andre europluslande inviteret til at være med. Man kan sige, at så har vi heller ikke bundet os. Det er ikke sådan, at nogen fortæller os, hvad vi skal gøre, men vi har jo et fællesskab, hvor vi er gået med i en stor del af de ting, som vi mener, gavner Danmark, f.eks. europluspagten.

Statsministeren var ligesom Per Clausen optaget af, at vi får Europa til at sætte fokus på vækst, beskæftigelse og bekæmpelse af den enorme ungdomsledighed, vi har i store dele af Europa. Det var også derfor, hun syntes, at de initiativer, man har taget på det sidste, bl.a. i form af Europa 2020 strategien og europluspagten, var rigtige. Men man kan selvfølgelig altid diskutere, om man har for meget fokus på konsolidering og for lidt fokus på vækst.

Hvis man kan presse Europa i retning af grøn vækst, så vil der komme fokus på klima- og energipolitik, så det vil vi kæmpe for. Statsministeren tilføjede, at hun havde haft mulighed for at tale med den danske kommissær for klimaanliggender og fået bekræftet, at vi også kan få mulighed for at diskutere energieffektivitet og klima under det danske formandskab.

I svaret til Merete Riisager sagde statsministeren, at hun ikke havde sagt, at den kommende euroledelse ikke har nogen betydning. Hun havde bare sagt, at det ikke er en regering. Men det er en styrket ledelse i eurosamarbejdet. Man vil holde regelmæssige møder, og man vil bede Van Rompuy om at lede disse møder.

Man kan føre lange diskussioner om, hvorvidt det ville være bedre, hvis Danmark var med. Bundlinjen er, at Danmark ikke er med. Det bliver ikke sådan, at euroledelsen kan tvinge beslutninger ned over de ti øvrige lande. Man skal huske, at det er ti vigtige lande, der står udenfor.

3. Europaudvalgsmøde 20/10-11

Vi er gået et skridt ad vejen ved europluspagten. Det vil sige, at vi er underlagt det europæiske semester. Danmark vil overholde de ting, vi skal overholde.

Den finansielle transaktionsskat har været diskuteret forskellige steder i EU. Det har været diskuteret, om man skulle have en finansiell transaktionsskat i de 17 lande eller i alle 27 lande. Det er regeringens holdning, at det kan være rigtig fornuftigt at have en finansiell transaktionsskat, men det skal være en global skat. Man skal sikre, at det er noget, der virker i hele verden. Det er ikke formålstjenligt at indføre den isoleret, hverken blandt de 17 eller de 27 EU-lande.

I svaret til Pia Adelsteen sagde statsministeren, at hvis Danmark får mulighed for via vort europlusmedlemskab at få en privilegeret status, bør Danmark tage den, men statsministeren troede ikke, vi får den mulighed. Europlussamarbejdet har desværre mistet noget af sin betydning. Eurolandene går i enerum og tager de beslutninger. De har også meget væsentlige beslutninger at træffe i forhold til Grækenland. Vi i Danmark bliver ikke inviteret til de diskussioner. Men vi vil arbejde målrettet på, at alle de beslutninger, som vedrører de 27 lande, herunder f.eks. rekapitalisering af bankerne, bør træffes blandt de 27 lande. Statsministeren tilføjede, at hun var glad for, at den handling var blevet modtaget positivt, da hun gav udtryk overfor præsident Barroso og Van Rompuy. De forstod, at der var en fordel ved at fastholde fællesskabsmetoden.

Per Clausen forstod, at statsministeren gerne ville være med i euroledelsen og også ville sige ja til at betale for at få politisk indflydelse, men det kan bare ikke lade sig gøre.

Han forstod ligeledes, at vi var gået med i europluspagten for at få øget indflydelse. Men samtidig har vi forpligtet os politisk. Men nu siger statsministeren, at indflydelsen skubbes ud af europluspagten og går over til euroledelsen. Det vil sige, at vi har givet nogle politiske indrømmelser, men indflydelsen er der ikke mere. Derfor gentog han sit spørgsmål om, hvorvidt statsministeren kunne forestille sig, at man i europluspagten ville træffe beslutninger, som afviger fra dem, man har truffet i eurostyrelsen.

Pia Adelsteen sagde, at det var nyt for hende, at statsministeren sagde, at transaktionsskatten skal være global. Det var hun faktisk meget glad for at høre, for det var ikke så længe siden, man i udvalget havde fået den meget klare opfattelse, at regeringen ville arbejde for, at der kom en transaktionsskat på EU-niveau.

Hun syntes, det var mærkeligt, at statsministeren sagde, at det, der vedrører de 27 EU-lande, skal diskuteres blandt de 27 EU-lande, idet hun mente, det burde være en selvfølge.

Lykke Friis hæftede sig ved statsministerens udtalelse "Er man ude, er man ude" og sagde, at der alligevel bredte sig en forvirring i lokalet, da regeringen tilføjede, at den gerne ville være med, hvis det var muligt. Derfor ville hun gerne have præciseret, om regeringen på en eller anden måde ville prøve at opnå en frivillig aftale med eurostyrelsen og derved forsøge at minimere den marginalisering, der er opstået.

Statsministeren er inde på, at det kan være, vi kommer ud i en traktatprocedure, hvilket vil tage lang tid, men det kan være, at landene går udenom en egentlig

3. Europaudvalgsmøde 20/10-11

traktat, og så kan vi pludselig stå i en fundamentalt anderledes situation. Derfor spurgte hun, om statsministeren stadigvæk mente, at vi ikke skal diskutere Danmarks tilslutning til eurosamarbejdet inden for denne regeringsperiode. Ville det ikke være klogere at holde øjne og øren åbne og se, hvad der sker i resten af Europa?

Hun var fundamentalt enig i de perspektiver, der ligger i klima og grøn vækst. Hun havde læst, at klima- og energiministeren har udtalt, at han ikke tror på, at det kan lade sig gøre at blive enige om en global klimaaftale, heller ikke på sigt. Samtidig står der i regeringsgrundlaget, at regeringen vil optrappe arbejdet med en klimaaftale i FN-regi. Hvordan kan man optrappe noget, hvis man ikke tror på projektet.

Jakob Ellemann-Jensen forstod på statsministerens svar til Merete Riisager, at regeringen ikke længere går ind for en skat på finansielle transaktioner, medmindre det kan blive en global aftale, hvor man også har Cayman Islands med.

Med hensyn vore sydlige naboer spurgte han, hvordan vi fra dansk side vil sikre os, at vi i europæisk perspektiv støtter Libyen på en måde, så vi undgår den situation, som eksisterer i Egypten i øjeblikket.

Statsministeren mente, Per Clausens problemstilling var lidt kontrafaktisk. Danmark er ikke med i euroen. Hvis vi får mulighed for at påvirke nogle af de beslutninger, der træffes dér, vil vi sige ja tak til det. Hvis vi får mulighed for at udnytte en privilegeret situation, fordi vi er medlem af europluspagten, vil vi også sige ja tak til det. Hvis vi får mulighed for det, skal vi selvfølgelig søge maksimal indflydelse.

I relation til Pia Adelsteens indlæg om en global transaktionsskat citerede statsministeren fra regeringsgrundlaget, hvor det står meget tydeligt. Regeringen har ikke fået en ny holdning. Vi går ind for og vil aktivt arbejde for en global transaktionsskat.

Statsministeren kunne over for Lykke Friis bekræfte, at vi vil forsøge at opnå en frivillig aftale og forsøge at få den indflydelse, vi kan få, og hvis vi har en privilegeret position, skal den selvfølgelig bruges til noget fornuftigt.

Vi ved ikke, hvad der kommer til at ske med hensyn til traktatprocessen, eller om der overhovedet kommer en traktatproces, men statsministeren mente, det ville være en rigtig god idé at diskutere euroen. Det syntes hun, man skulle gøre morgen, middag og aften. Hun troede dog ikke, vi foreløbig skal have en euroafstemning. I den forbindelse henviste hun til, at nu havde Danmark i ti år haft en borgerlig regering, som ikke tog en euroafstemning.

Hun svarede Jakob Ellemann-Jensen, at vi for kort tid siden har haft en "fact finding mission" i Libyen for at være klar til at bistå på alle de områder, hvor Libyen har behov for det. Vi har også god kontakt til overgangsrådet i Libyen, som har sagt, at der vil gå 8 måneder, før man udskriver valg. Vi vil bevare et stort engagement i Libyen og vil – ligesom den tidligere regering – støtte Libyen i at udvikle demokratiet efter overgangsrådet. Statsministeren tilføjede, at det ville være forfærdeligt, hvis vi skulle se, at det arabiske forår kun varede et forår og ikke udviklede sig til nye styreformer og frihedsrettigheder.

3. Europaudvalgsmøde 20/10-11

Merete Riisager hæftede sig ved det, hun opfattede som en ny holdning til skat på finansielle transaktioner, idet regeringen tidligere havde sagt til Europaudvalget, at den gik ind for en skat på EU-niveau. Hun kvitterede for det, for det, statsministeren siger, ligger helt på linje med det, Liberal Alliance mener. Hun håbede, det var et tegn på, at regeringen ser, at der er en modsætning mellem øgede skatter og vækst. Det lover godt for det fremtidige samarbejde.

Statsministeren mente ikke, regeringen havde ændret holdning. Det, hun sagde, havde regeringen fremført hele tiden i de 16 dage, den havde eksisteret. I modsætning til Liberal Alliance ville regeringen arbejde meget aktivt på at få en transaktionskat. Det mener den er fornuftigt. Statsministeren tilføjede, at hun personligt havde haft den opfattelse i årevis, at vi skulle have en sådan transaktionskat.

Eva Kjer Hansen syntes, det var positivt, at det nu var gjort klart af statsministeren, hvad der var regeringens holdning til en transaktionskat.